

Asia: VN/18419/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ei lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Yleisiä huomioita esityksestä

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne HE-luonnoksesta alla olevaan kenttään. Pyydämme kiinnittämään erityisesti huomioita vaikutusten arviointia koskevaan lukuun 4.2.

Ruokavirasto pitää kannatettavana markkinavalvontalainsäädännön yhtenäistämistä. Horisontaalista lainsäädäntöä sovellettaessa viranomaisten välisen yhteistyön merkitys korostuu.

Toimintaympäristön muuttuessa uudet valvontakeinot ovat tarpeen riskiperusteisen ja vaikuttavan valvonnan toteuttamiseksi. Uusien toimivaltuuksien käyttöönotto lisäänee resurssitarvetta jonkin verran siinä vaiheessa, kun uusia menettelytapoja luodaan. Todennäköisesti verkossa tapahtuva valvonta ja verkko-ostosten tekeminen lisäävät tarvetta myös uudelle IT-välineistölle, jotta viranomaisvoima voisi viranomaisverkon ulkopuolella esimerkiksi käyttää samoja mobiilisovelluksia, kuin mitä kuluttajat käyttävät.

Oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen (uusi 10 a §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Uusi toimivaltuus on tarpeellinen. Ruokaviraston muilla sektoreilla, kuin markkinavalvontalain piiriin myöhemmin tulevalle lannoitesektorilla, on jo vastaava toimivaltuus käytettävissä. Ruokaviraston muilla sektoreilla, jotka kuuluvat elintarvikeketjua koskevan valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 piiriin, puhutaan anonyymistä näytteenotosta. Ruokavirasto pitää onnistuneena ratkaisuna sitä, että markkinavalvontalaissa käytetään termiä valehenkilöllisyys, joka antaa yksiselitteisesti oikeuden käyttää väärää nimeä. Perustelut antavat hyvän kuvan valehenkilöllisyyden käytön reunaehdoista.

Tuotteiden hankkiminen valehenkilöllisyyttä käyttäen vaatii viranomaisilta menettelytapojen kehittämistä muun muassa sen suhteen, miten valehenkilöllisyys luodaan, millä välineellä ostos maksetaan ja mihin osoitteeseen ostos tilataan. Koska valehenkilöllisyys kerrotaan toimijalle ja

rekisterinpitäjälle, kun tuote on saatu haltuun, viranomaisen on todennäköisesti luotava uusi valehenkilöllisyys jokaista anonyymiä ostosta varten. Tällöin maksuvälineen olisi hyvä olla sellainen, jota voi käyttää, vaikka käyttäjän nimi vaihtuu. Ruokavirasto katsoo, että viranomaisten välisellä yhteistyöllä voidaan säästää resursseja erityisesti toimintatapojen kehittämisessä.

Verkkorajapintaan pääsyn rajoittaminen (uusi 22 a §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Ruokavirasto katsoo, että 1 momentin mukaiset toimivaltuudet ovat tarpeelliset ja viranomaisen antamina määräyksiä tehokkaasti käytettävissä. Varoitustekstin määrääminen annettavaksi verkkorajapintaan pääsyn yhteydessä on keino, jota Ruokaviraston muilla sektoreilla ei ole käytettävissä. Ruokavirasto pitää toimivaltuutta hyvänä lisänä. Käytännön soveltamisessa saattaa tulla rajanvetotilanteita sen suhteen, milloin tuote aiheuttaa niin vakavan riskin, että palveluntarjoajan on annettava varoitus, mutta tuotteeseen viittaavaa sisältöä saa silti edelleen olla verkkorajapinnalla. Ruokavirasto pyytää, että perustelutekstissä selvennettäisiin, onko 1 momentissa säädetyt keinot tarkoitettu vaihtoehtoisiksi vai voiko valvontaviranomainen sekä määrätä sisältöä poistettavaksi että poistettuun sisältöön viittavan varoituksen annettavaksi?

Ruokavirasto toteaa, että 2 momentissa mainitut keinot ovat tarpeellisia, mutta niiden käytännön toteuttaminen jää perusteluiden valossa osittain epäselväksi. 1 kohdan toimivaltuus sinänsä on selkeä valvontaviranomaisen määräyksen kohdistuessa palveluntarjoajaan. Palveluntarjoajan tavoittaminen voi kuitenkin todellisuudessa olla vaikeaa. Elintarvikesektorilla komissio on tehnyt yhteistyötä merkittävimpien palveluntarjoajien kanssa ja valvontaviranomaisilla onkin käytettävissään palveluntarjoajien yhteystietoja sivustojen laittomista sisällöistä ilmoittamista varten.

Ruokavirasto katsoo, että 2 kohdan osalta voisi vielä selventää sitä, antaako markkinavalvontaviranomainen 2 kohdassa tarkoitettun määräyksen Liikenne- ja viestintävirastolle tai verkkotunnusvälittäjälle hallintopäätöksellä. Ruokavirastolle on aiemmin kerrottu Liikenne- ja viestintävirastosta, ettei Liikenne- ja viestintävirastolla ole toimivaltaa ottaa verkkosivuston sisältöä huomioon muutoin kuin tilanteessa, jossa on kyse merkittävästä tietoturvaloukkauksesta tai tietoverkkojen toimivuus on uhattuna. Ruokavirasto on ymmärtänyt, että toimivalta poistaa .fi-verkkotunnus koskee tilanteita, joissa on tapahtunut tavaramerkki- tai toiminimiloukkaus taikka tunnuksen käyttäjätiedot ovat virheelliset. Voisiko Liikenne- ja viestintävirasto tai verkkotunnusvälittäjä siis poistaa verkkotunnuksen tai merkitä sen markkinavalvontaviranomaisen nimiin sille annetun verkkosivuston sisältöön perustuvan päätöksen nojalla? Jos näin on, Ruokavirasto katsoo, että tämä on merkittävä parannus valvontaviranomaisten toimivaltuuksiin niissä tilanteissa, joissa toimija itse ei poista verkkorajapinnalta vakavaa riskiä aiheuttavaa sisältöä.

Ruokavirasto pyytää vielä selventämään, mihin ministeriöön perustelutekstissä viitataan ja mitä ministeriön toimivallalla tarkemmin tarkoitetaan.

Muut huomiot

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annettuun lakiin (1712/2015) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 30 lukuun esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita laivavarustelakiin (1503/2011) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annettuun lakiin (1005/2008) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettuun lakiin (387/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita kemikaalilakiin (599/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita kosmeettisista valmisteista annettuun lakiin (492/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita tupakkalakiin (549/2016) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annettuun lakiin (1197/2009) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Venelampi Olli
Ruokavirasto

Niemi-Konkari Salla
Ruokavirasto - Kasvintuotannon osasto, lannoitejaosto